A°. 1831. N°. 54.

SURINAAMSCHE COURANT.

JE MAINTIENDRAI

VRIJDAG, DEN 8 JULIJ.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand *Junij* 1831, zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht	11	personen.
» » Vrouwelijk »	10	»
	21.	

OVERLEDEN.

Van het Mannelijk geslacht	9	personen.
» » Vrouwelijk »	14	»
	23.	

Gehuwd: 3 paren.

TE *PARAMARIBO* OVERLEDEN GEDURENDE DE MAAND *JUNIJ* 1831.

Den 2den, *Cato* van *Springer*, oud circa 54 jaren.

Den 4den, *Cojo* van *Maria Scomet*, oud circa 65 jaren.

Idem, *Johanna Francina van Ommeren*, dochter van *Maria Elisabeth Gronert*, oud 1 jaar, 5 maanden en 4 dagen.

Den 7den, *Susanna Elisabeth Berkhoff*, oud circa 40 jaren.

Den 8sten, *François Carel Malmberg*, oud 19 jaren en 8 maanden.

Den 9den, *Sara del Prado*, oud 45 jaren, 2 maanden en 12 dagen.

Idem, *Philida* van *Julians*, bij den H. Doop genaamd *Paulina*, oud 77 jaren.

Den 10den, de Heer *Cornelis van Elmpt*, in leven Eerste Wethouder en Kurator der Weeskamer, oud circa 33 jaren.

Den 11den, *Abraham Meij*, oud 70 jaren.

Idem, *George*, Matroos op een Engel. Schoener, oud 30 jaren. (Milit. Hospit.)

Den 13den, *Calijpso* van *Engelbrecht*, oud 80 jaren.

Den 16den, *Johannes Thomas Flosdorff*, oud 27 jaren, 8 maanden en 28 dagen.

Den 17den, *Johanna Sophia Reder*, oud 40 jaren.

Idem, *Daniel Jacobus van Claveren*, oud 45 jaren.

Den 18den, *Saraatje* van *Kloubert*, bij den H. Doop genaamd *Gerdina Petronella*, oud 60 jaren.

Den 21sten, *Jacquelina Eva de Montel*, oud 51 jaren en 6 maanden.

Idem, *Johanna Maria Heijmans*, dochter van *Maria Antoinette Bruijning*, oud 3 dagen.

Den 23sten, *Hanna Soesman*, wed. *S. Keizer*, oud 89 jaren.

Den 24sten, *Ester Jacob de Meza*, Huisvrouw van *Jacob Isac Soesman*, oud 48 jaren.

Den 25sten, *Elisabeth Wilhelmina Wijngaarden*, oud 33 jaren.

Den 26sten, *Louis* van *Palria* oud 24 jaren.

Den 29sten, *Joël Putto*. dochter van *Arnoldus Putto*, oud 2 jaren en 6 maanden.

Den 30sten, *Jacobus* van *Gardo*, oud circa 40 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 17 Mei. Reeds sedert een geruimen tijd zijn de Fransche bladen bijna dagelijks opgevuld met de verhalen van criminele regtsgedingen, ter zake van misbruik van de drukpers of van komplotten tegen het thans bestaand Gouvernement. Deze regtsgedingen, bij welke de beschuldigden, grootendeels dezelfde jongelieden, die zich in het vorige jaar de benaming van *Helden van Julij* verworven hadden, meestal door de Jurij worden vrijgesproken, hebben zelden eenig ander gevolg dan dat zij aan die beschuldigden de gelegenheid verschaffende, om hunne republiekeinsche denkbeelden openlijk te ontwikkelen, die denkbeelden al meer en meer onder het Volk aanwakkeren, en alzoo stof tot nieuwe onlusten geven. Zoo is er onder anderen, den 10, in het Hôtel de *Vendanges de Bourgogne* een banket gegeven aan eenigen dier onlangs door de Jurij vrijgesproken *Helden van Julij*, de heeren *Cavaignac*, *Trelat*, *Raspail* en hunne mede-beschuldigden. Er waren omtrent de honderd tachtig personen bij een, en de meest beruchte gebeurtenissen der omwenteling van 1793 zijn bij onderscheiden toasten gevierd. Na den afloop heeft zich een, zoo het scheen door den wijn bevangen, groep, op de bolwerken verspreid, onder het aanheffen van den kreet *leve de Republiek*. Tegen 11 uur des avonds is deze groep met eenige boompjes (*arbustes*) op het plein Vendome gekomen, dezelve, in weerwil van de wacht, aan den voet van de kolom plantende. De wacht versterking bekomen hebbende, heeft echter deze oproermakers van daar verdreven. Als toen zijn zij getrokken naar het plein der Revolutie, en zijn, onder het zingen der *Marseillaise* en *Carmagnole*, rondom het nieuw opgerigte piédestal beginnen te dansen, tot dat zij ook van daar door eenige patrouilles verdreven zijn geworden. Tegelijker tijd is er een ander groep op het plein der beurs verschenen, trachtende eenen zich aldaar bevindende post der Nationale Garde de ontwapenen. Maar de burgers zijn ter hulp van de wacht toegeschoten en men heeft eenigen der belhamels gevat. Ook op het plein Vendome zijn er eenigen gegrepen, en onder anderen een, die een officier had aangevallen om hem zijn epauletten te ontscheuren.

Het Gouvernement, eene der aanleidingen tot deze onlusten meenende te zien in de menigvuldige offerhanden, sedert eenige dagen aan den voet van de kolom op het plein Vendome aangebragt, gaf order om het aldaar sedert den 5 Mei (den verjaardag van het overlijden van *Napoléon*) aangebragte weg te nemen. Dit wegnemen, hetwelk buitendien vereischt werd tot het oprigten der stijgerwerken, benoodigd tot het herstellen der inscriptien, heeft eenig gemor verwekt, en vooral eene ontzettende menigte nieuwsgierigen bijeen gelokt. De zamenrotting is eindelijk zoo groot geworden, dat men dragonders heeft moeten doen aanrukken, om ruimte rondom den kolom te maken, en de menigte steeds blijvende aangroeijen, hebben de linietroepen en ruiterij eindelijk de beide toegangen tot het plein bezet en gestopt. Inmiddels doorkruisten sterke patrouilles de omliggende straten, om de aldaar zich vormende groepen uit een te drijven. Hier en daar tegenstand ontmoetende, hebben zij de spuitgasten met hunne brandspuiten doen aanrukken, en zoo fiks op de menigte doen inspuiten, dat dezelve genoodzaakt is geweest te wijken. De Garde nationale is met steenen geworpen en een man van dezelve aan het hoofd gewond geworden. De verbittering der rustverstoorders, die van tijd tot tijd de kreten *Leve de Hertog van Reichstad; Leve Napoléon II.*, aanhieven, scheen voornamelijk tegen dit korps gerigt.

Volgens een post-scriptum van het *Journal des Débats*, moet er dezen avond eene nieuwe zamenrotting op het plein Vendome hebben plaats gehad, maar dezelve ook wederom uit een gedreven zijn.

De *Moniteur*, deze onlusten vermeldende en de burgerij tot rust vermanende, verzekert tevens, dat er voor den volgenden dag krachtdadige maatregelen genomen zijn.

POLEN.

WARSCHAU, 26 April. Uittreksel uit een brief van Siedlce van den 23sten April. De Generaal Baron von Creutz heeft den 16den, 17den en 18den het door den Generaal Sierowski aangevoerde korps volkomen geslagen. Nadat de laatste bij Josefow met 14 batailIons infanterie, 4 regementen kavallerie, en 10 stukken over de Weichsel getrokken was, marcheerde hij op Belzyce, en kwam tot aan het vlek Sterzeskowicz. De Generaal Creutz trok dadelijk zijn uit 6 battaillons infanterie en 22 eskadrons kavallerie bestaande detachement zamen en rukte voorwaarts. Bij Sterzeskowicz ontmoetten de beide legerkorpsen elkander, en vochten hardnekkig tot tegen den avond. De vijand verloor zijne stelling en trok op Wronow terug. Den 17 in den vroegen morgen begonnen de Polen aanvallender wijze te handelen, er ontwikkelde zich een bloedig gevecht, dat den ganschen dag door duurde; alle troepen, en inzonderheid de brigade van den Generaal Murawjeff, bedekten zich met roem; de vijand werd aan alle kanten met de bajonet aangegrepen en de overal teruggeslagen Polen trokken in groote haast naar Opole. Daar de Generaal Sierawski zich geheel van Jozefow afgesneden bevond en geene kans meer zag om de Weichsel bij Kamien over te trekken, nam hij in verwachting van eene ondersteuning van den Generaal Pac, die zich naar Pulawy begeven moest, zijne rigting op Kasimiercz. De Generaal Creutz liet zijne troepen eenige uren uitrusten; de voorhoede vervolgde daarop den grooten weg; hij zelf marcheerde regts, over Wilogi, om de vereeniging met de nieuwe op den regter Weichseloever verwachte kolonne te beletten. De Generaal Graaf Tolstoy bereikte bij Kartschmiszka de achterhoede, en drong haar krachtig terug. Bij het naderen van den Generaal Creutz beproefden de Polen nog eenmaal naar Pulawy door te dringen en rigten hunne aanval op den weg naar Wilogi. Met het oogmerk den vijand uit Kasimiercz te lokken, trokken de Russen eenigzins terug, terwijl de Generaal Dellinghausen, hunne linkerflank overvleugelende, hun den terugweg afsneed. Het gelukte den Generaal-Kwartiermeester Pritwitz, in weerwil van het vijandelijk vuur en

het ongunstige terrein eene batterij op te werpen, die de vijandelijke stelling beheerscht; door dezelve gedekt, namen de Russen alle hoogten met de bajonet. De Generaal-Majoor Paschkow tastte aan het hoofd van het regement Jagers te paard, Koning van Wurtemberg, een Poolsch battaillon, aan, wierp het overhoop en dreef het uit elkander; hij viel op een tweede aan en vernietigde het geheel en al. Ondertusschen was het den Generaal Murajeff gelukt de stad (Opole) te bezetten. De nederlaag was nu volkomen; de Polen wierpen hunne wapens weg en zochten over de Weichsel te zwemmen, maar allen die dit waagden kwamen in de golven om. 's Avonds te voren was de artillerie en een gedeelte der kavallerie ingescheept; twee stukken die achtergebleven waren, liet men in de Weichsel zinken. Alle op den regteroever aanwezige Polen werden nedergesabeld of verstrooiden zich in de bosschen. Vier officieren van rang, namelijk de brigade-chef Krezesimowski de Majoor Graaf Wielhowski en de Kowicki, chef van het 2de regement Sandomirsche Ulanen, benevens 52 officieren en 2000 soldaten werden gevangen genomen; 3 of 4000 geweren en eene menigte bagaadje werden op het slagveld gevonden. Sierawski, die aan den arm gekwetst was, vond eerst te Golomb gelegengeheid om zich in te schepen Volgens de verklaring der gevangenen bedraagt het verlies der Polen 6000 man; de Russen hebben slechts de helft van dit getal aan dooden en gekwetsten. De Generaal Crentz vermeldt met grooten lof de dapperheid van den Generaal-Majoor Tolstoij, Prins Adam van Wurtenberg, Paschkow en Murawjeff, die overal hunne benden zelf tot den aanval aanvoerden.

MENGELWERK.

HERDERLIJKE BRIEF.

Het is voor den menschenvriend altijd een aangenaam schouwspel, pogingen te zien aanwenden, om het rijk des lichts, der waarheid en des vredes te helpen uitbreiden, opdat hetzelve des te spoediger de eindelijke, maar gewisse zegepraal behale op dat der duisternis, des bedrogs en der onrust.

Waar en bij wien men zulke pogingen ziet, daar glinstert een traan van vreugde in het oog; men gevoelt (ook bij verschil van meeningen) achting voor den man, die daartoe zijne beste krachten besteedt, ja, dezelve verandert in eerbied, wanneer hij moedig daarmede voortgaat, ook als hij de eer heeft van door, onwetenden en onverdraagzamen verdacht, verketterd, of zelfs in persoon beleedigd te worden.

Onder de door ons bedoelde pogingen behoort mede de voortreffelijke, waarlijk herderlijke brief van den hoog eerw. VAN SANTEN, aartsbisschop der oud-roomsch-katholijke gemeente te *Utrecht*.

De brief is reeds uitgegeven den 22sten Nov. des vorigen jaars. De verbazende aftrek, welke dezelve genoot, en de algemeene roem die van dien brief uitging, bewees, hoezeer alle weldenkende 's mans handelwijze goedkeurden.

Gaarne vestige ik de aandacht van het publiek op dien brief, inzonderheid om hetzelve in de hoogachting te bevestigen, welke hetzelve koestert voor dat regt christelijke genootschap, waartoe mannen behooren als een VAN SANTEN, BOHN, MÖDDER, WERKHOVEN en anderen.

De bisschop begint zijn brief met de rust en den vrede te roemen, welke ons vaderland eenige jaren heeft mogen genieten: hij geeft zijne verontwaardiging te kennen over het oproer in de zuidelijke gewesten, als outstoken door verraad. Hij prijst de dapperen, die, getrouw aan eed en pligt, het wettig gezag zochten te handhaven. Hij roemt de duizenden van Hollands ingezetenen, die, als om strijd, de wapenen hebben aangegord, om den vaderlandschen grond te beschermen. Hij spoort vervolgens zijne gemeente aan, om de hand der Voorzienigheid in die gebeurtenis niet voorbij te zien en daarop te vertrouwen.

De waardige man toont, op geduchte gronden, den pligt aan, om gebeden op te zenden voor onzen geëerbiedigden Koning, voor zijne raadslieden en voor alle overheden. Hij wenscht, dat men smeeke voor heldenmoed, beleid en dapperheid onzer krijgsmagt, en dat eendragt, liefde, trouw en schuldige gehoorzaamheid in aller harten heersche, ter bevordering van maatschappelijke orde en geluk.

Op eene vaderlijke wijze, op eenen toon, ver verwijderd van heerschzucht, vermaant hij zijne gemeente, om de beletsels weg te nemen, welke de verhooring zouden terughouden. Hij doet die beletsels kennen en verzoekt dat zijne eerw. medearbeiders op dezelven acht geven, ten einde dezelve zoo veel mogelijk te keeren te gaan.

Dus is de voorname inhoud van den brief, die met een hartroerend gebed wordt besloten, hetwelk eer doet aan het liefderijk gemoed van den vromen aartsbisschop. Het is zijne begeerte, dat op de zon- en feestdagen, na de H. dienst, tot nader order, in plaats van het bekende *salvum fac regem*, het bijgevoegde gebed gedaan worde.

Hoog eerwaardige man! door dien brief hebt gij uwe gemeente en het vaderland aan u verpligt. Onze hoogstbeminde Koning kent uwe pogingen en zal ze waarderen.

Edele VAN SANTEN! waren alle bisschoppen aan u gelijk geweest! — Schoon eene andere geloofsbelijdenis van harte toegedaan, vereer ik u hoog: ik reik u de broederhand. Ga voort, met zulk een gezond zielenvoedsel aan uwe gemeente toe te dienen. Zijt, benevens uwen, in alle opzigten beminnelijken medearbeider WERKHOVEN, (een man, door Utrechts ingezetenen zeer geliefd) zijt nog lang het sieraad en de vaderlijke bestuurder van uwe eerwaardige oud-roomsch katholijke gemeente.

Edictale Citatie.

Uit krachte van acte eerste default met admissie tot eene tweede daging, in dato 24 Junij 1831, verleend door den Hove van *Civile en Crimineele Justitie der Kolonie Suriname*, aan THOMAS BUTTLER PARRIJ, als krachtens substitutie van ALEXANDER FERRIER, thans beheerende den Boedel wijlen JOSEPH ROBERTSON, impetrant van Edictale Citatie en Eischer ter Eenre.

Zoo worden door mij Exploicteur bij den Hove van *Civile en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, voor de tweede maal, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, alle bekende en onbekende Binnenlandsche Crediteuren van den Boedel wijlen JOSEPH ROBERTSON, en voorts allen en iegelijk die eenige actie of pretentie tot lasten van denzelven zoude vermeenen te hebben, geïmpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rolle van welgemelde Hove van *Civile en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 22 Julij 1831, ten einde aldaar de impetrant qq., te zien dienen van acte eerste default en tweede daging bij Edicte *ad valvas curiæ*, en wijders met den impetrant qq. voort te procederen als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle aan *Paramaribo*, den 5den Julij 1831.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

ADVERTENTIEN.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Den 4den dezer, het Schip *de Jonge Evert*, Kapt. J. J. KIERS, naar *Amsterdam*; ladende 185 vaten Suiker en 55 balen schoone Katoen.

Ter Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS.